GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 133. Sroda 12. czerwca 1850. Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 8. czerwca. Jutro wyjdzie w c. k. rządowej i nadwornej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXVII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a to jak w niemieckiem tak też we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 218. Dekret ministerstwa finansów z 5. czerwca 1850 o postępowaniu z wylosowanemi dnia 1. czerwca 1850 w seryi nr. 367 eraryalnemi obligacyami stanów morawskich de sessione 18. kwietnia 1788 i 6. grudnia 1793 po 4% tudzież z zawartemi w seryi M. niemieckiemi banknotami po 10 krajcarów.

Oprócz tego wyjdzie również dnia 10. czerwca 1850 i będzie rozesłany, wydany dnia 29. maja 1850 tymczasowo tylko w niemieckim języku LXIV. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa. teraz we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 211. Rozporządzenie ministra kultury krajowej i górnictwa z 26. maja 1850, o prowizorycznem zaprowadzeniu władz górniczych w koronnych krajach Austryi powyżej i poniżej Anizy, Styryi, Karyntyi, Krainie, Gorycyi, Istryi i Tryeście, Tyrolu, Vorarlbergu i Salzburgu.

Sprawy krajowe.

(Depesze telegraficzne.)

Wiedeń, 8. czerwca. „Oester. Correspondenz" zawiera następujące depesze telegraficzne:

Berlin, 7. maja. Na zasadzie 63go artykułu konstytucyi publikowano dziś ustawę o druku. Administracya poczty może odmówić zapisanie pewnych gazet. — Drukowane po za granicami Prus pisma mogą przez ministra spraw wewnętrznych zostać zakazane. — Kaucye mają być zaprowadzone. Przy trzeciem skazaniu za przestępstwo druku przepada cała kaucya.

Paryż, 6. maja. Kwestyę względem nadania pensyi okaleczałym podczas rewolucyi lutowej rozstrzygnęła komisya w ten sposób, że indywidua takie zupełnie pominąć, a natomiast żołnierzom, którzy w walce przeciw powstańcom się odznaczyli, nagrody wyznaczyć należy. 5% renta 94.65; 3% 58.65.

(Sprostowanie programu p. Ehrenberg o kolonizacyi Węgier.)

Wiedeń, 4. czerwca. Dzisiejsza gazeta Wiedeńska zawiera w urzędowej swej części: „J. B. v. Ehrenberg dał umieścić w gazecie Wiedeńskiej z 28. z. m. ogłoszenie tej treści: jako mu w moc dekretu c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych z 10. marca 1850 l. 4355 przyrzeczono ze strony c. k. rządu pomoc i ochronę przy utworzeniu towarzystwa akcyonaryuszów w zamiarze zakupna ziemstw węgierskich i osadzania na nich austryackich obywateli; jako fundator ogłosił także subskrypcyę, i złożył na różnych miejscach dla przystępujących członków arkusze subskrypcyjne, programy i projekta statutów.

Dla obeznania publiczności z prawdziwym stanem rzeczy, przytacza się dosłowną osnowę pomienionego dekretu ministeryalnego:

„Rząd uważa kolonizacyę Węgier za bardzo ważne zadanie, nie tylko dla samych Węgier, lecz dla całej nawet monarchyi."

Odnoszące się do tego celu przedsiębierstwa i opierające się na zasadach prawnych, stałych i wspierających dobro powszechne, mogą zawsze liczyć na ochronę i wsparcie ze strony rządu."

„Ministeryum spraw wewnętrznych nie widzi wszakże powodu wchodzić w szczegółowy rozbiór lub ręczyć za wspomniony projekt p. Ehrenberga. (O. Cpdt.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 6. czerwca.)

Wiedeń, 6. czerwca. Główne kasy krajowe zostały upoważnione rozpocząć wymianę trzyprocentowych asygnatów centralnej kasy.

Najwyższym własnoręcznym biletem zezwolił Cesarz Jego Mość na zaproponowane w umundurowaniu pułków ułańskich, zmiany, obejmujące oprócz koletów, także ułankę, czapkę i spodnie, i oraz nakazał całej kawaleryi nosić szablę pod mundurem, i tak krótko przypiętą, by włóczenia i brzękania szablą, gdy kawalerzysta idzie pieszo, ile możności uniknąć.

Jeden z tutejszych siedlarzy pracuje już nad zamówionym dla koronacyi Cesarza Jego Mości pojazdem. Namieniony siodlarz miał otrzymać polecenie przyspieszyć tę robotę.

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 7. czerwca.)

Wiedeń, 7. czerwca. Dla pozyskania potrzebnego czasu do mających nastąpić reform po wyższych szkolnych zakładach, przedłużył minister oświecenia reskryptem z 15. maja tegoroczne wakacye jesienne na wszystkich c. k. uniwersytetach, po węgierskich, siedmiogrodzkich i kroackich akademiach i medyczno-chyrurgicznych wydziałach — do 14. października 1850. Normalny przeciąg wakacyi jesiennych będzie później oznaczony.

— Słychać, że ogłoszenie konstytucyi krajowej dla Galicyi wkrótce już nastąpi. (Ll.)

— Rozpoczęto tu już obrady finalne nad ustawą teatralną, która zapewne w przyszłym miesiącu zostanie ogłoszona.

— Dzisiaj obradowało ministeryum nad organizacyą grodzkich kapitaństw. Obradom tym uczestniczyli także mężowie dobrze ze sprawą tą obeznani. (Ll.)

(Wiadomości bieżące z Preszburga.)

Preszburg, 4. czerwca. Wszystkie te strony, które za wyżywienie rosyjskich wojsk mają jeszcze jakowe pretensye, i z tego powodu udały się do pełnomocnego krajowego komisarza barona Gehringer, częścią zaś do ministerstwa wojny, odesłane są z swemi zażaleniami do byłego cesarskiego komisarza w rosyjskim obozie, hrabi Franciszka Zichy jun. Namienione partye czekają teraz tutaj jego przybycia, które jutro lub pojutrze nastąpi. — Dla ułatwienia komunikacyi wewnątrz kraju, jak słyszymy, mają i tu wyjść z używania paszporty i natomiast będą zaprowadzone tylko karty rodzinne. Przeciwnie zaś względem widymowania paszportów do Wiednia zaszło obostrzenie, gdyż w tej mierze nakazano w każdym pojedyńczym przypadku udawać się do c. k. miejscowej komendy.

— Stan zdrowia naszego miasta nie jest najlepszy. Między ludnością na przedmieściach grasują tyfus i febra gastryczna, ale w większej części przechodzą spokojnie. — Na dzisiejszym tygodniowym targu płacono zboże znowu po dawniejszej cenie, gdyż panująca od niejakiego czasu posucha, połączona z niepomyślnemi doniesieniami o urodzajach tegorocznych sprawiła, że ceny zboża ostatniemi dniami na chwilę były poszły w górę. Za owoce strączkowe musiano nawet i teraz cokolwiek drożej płacić. — Dziś przyjechał tu c. k. FML. książę Colloredo.

(Kurs wiedeński z 7. czerwca 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — $94^5/_8$; $4^1/_2$% — $82^3/_4$; 4% — $72^1/_2$; $2^1/_2$% — $49^1/_2$. Akcye bank. 1095. Losy z 1834 r. $176^1/_2$; z 1839 r. $110^3/_4$. Akcye kolei półn. $107^1/_2$.

Ameryka.

(Wiadomości z Hajti.)

Najnowsze wiadomości z Hajti donoszą, że Cesarz Soulouque, przynajmniej na teraz, odstąpił od projektu podbicia części republiki San-Domingo. Trzy wojenne okręta Stanów zjednoczonych zawinęły do Port-au-Prince, żądając zapłacenia sumy 400,000 dolarów, należącej się poddanym Stanów zjednoczonych jeszcze od czasu króla Krzysztofa. (Ind.)

Portugalia.

(Nowy projekt ustawy druku. — Flota angielska.)

Z Lizbony donoszą z dnia 24. maja: „Mianowana do rozpoznania ustawy o druku komisya przedłożyła dzisiaj izbie parów odpowiedni projekt. Komisya poczyniła z swej strony ważne poprawki, i rzec można, iż to już nie jest to prawo, które niedawno temu izba deputowanych przyjęła. Liczba tych, którzy przeciw ustawie pisemnie protestowali, wynosi 20,000. Mimo tych jednak poprawek rzecz bardzo wątpliwa, czyli projekt zostanie przyjęty.

— Flota angielska pod wodzą admirała Martin otrzymała dzisiaj rozkaz od rządu angielskiego do opuszczenia Tagu, a dnia jutrzejszego odpływa na morze śródziemne. Flota ta składa się z 11 parопływów mocno uzbrojonych. (D. R.)

Hyszpania.

(Wiadomości bieżące z Madrytu.)

Madryt, 27. maja. Połóg królowej spodziewany jest między 15. i 20. czerwca. Książę i księżna Montpensier przybędą już dnia 12. z powrotem.

Gazeta rządowa ogłosiła różne dekreta ściągające się do polepszenia marynarki wojennej.

Garnizon Madrytu liczący obecnie 14,000 ludzi, będzie wzmocniony ściągnięciem wojska z Barcelony i przyległych okolic do 20,000 ludzi.

W sali posiedzeń banku Ferdynanda odbyło się zgromadzenie właścicieli hyszpańskich papierów dla naradzenia się, jakie reklamacye należy założyć do dyrekcyi długów skarbowych. 3% 32³/₈.

(Przygotowania we dworze. — Przedsiębierstwo spławu na rzece Ebro.)

Madryt, 27. maja. W pałacu robią się wszelkie przygotowania do wkrótce odbyć się mającego połogu królowej, który w połowie czerwca jest spodziewany. Rada ministeryalna poczyniła już należyte kroki do ogłoszenia mieszkańcom stolicy tego szczęśliwego zdarzenia; jeżeli królowa Izabella II. powije syna, wtedy z trzech bateryi dadzą po 25 wystrzałów działowych, jeżeli zaś powije córkę, tedy jedna tylko baterya da 25 wystrzałów.

Margrabia Forbin-Janson, który tu tymczasem sprawował urząd sekretarza przy ambasadzie francuskiej, wyjechał do Paryża.

Słychać, że panowie Sassenay i Jonral, główni przedsiębiercy prowadzenia kanału rzeki Ebro, z Saragossy aż po morze, mają już wygotowane wszystkie plany do tego olbrzymiego dzieła. Plany te wypracował inżynier sławny, p. Jacob. Margrabia Sassenay stara się u rządu o ostateczną koncesyę, nim rozpocznie tę ważną pracę. Niemasz wątpliwości, że rząd na to chętnie zezwoli. (Ind.)

Anglia.

(Biblioteka pana Guizota.)

W Londynie wystawiono dnia 25. i 26. maja bibliotekę pana Guizota na sprzedaż. Między wielą bardzo szacownemi dziełami zasługuje szczególnie następujące dzieło na wzmiankę: „Comte August de Bastard, Peinture et Ornemens des Manuscrits français depuis le 'huitiéme siécle jusqu' a la fin du seiziéme“, 20 części w 5 mapach, Paryż 1835. To paradne dzieło ma być jedyną i najdroższą książką z dotychczas wydanych. Każda część zawiera ośm najwspanialszych kopii ozdobionych manuskryptów, które są kolorowane i równie jak oryginały wykonane złotem i śrebrem. Wszystkie serye zawierają 160 rycin w 20 zeszytach, z których każdy sprzedawano subskrybentom za 1800 fr., co wynosi razem 36,000 franków. Dzieło to nabył ktoś za 200 funtów szterlingów.

Francya.

(Zgromadzenie narodowe. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 4. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu przedłożono zgromadzeniu narodowemu projekt ustawy, żądający podwyższenia listy cywilnej prezydenta republiki, która obecnie wynosi 1,200,000 franków, na trzy miliony. Przedłożenie tego projektu niezrobiło wcale pomyślnego wrażenia, i dowodzi grubej niezręczności. Niemożna zaprzeczyć, że teraźniejsza suma listy cywilnej prezydenta jest niedostateczną, lecz trudno zaiste było wybrać chwilę mniej stosowną, jak obecna do proponowania jej podwyższenia. Słusznie czy niesłusznie utrzymywano w ciągu dyskusyi nad ustawą wyborową, że prezydent republiki reformie wyborów niesprzyja. Zapewniają, iż wyjednano jego zezwolenie dopiero po długiej walce, łatwo przeto pojąć, jakich domysłów może się stać powodem propozycya powiększenia listy cywilnej wniesiona w izbie nazajutrz po ogłoszeniu ustawy wyborowej w Monitorze. — Jakoż nieszczęsna ta propozycya poniosła zaraz na swoim wstępie małą klęskę. Ministeryum żądało bowiem, aby ten projekt ustawy odesłano do komisyi kredytów suplementarnych, lecz zgromadzenie narodowe uchwaliło znaczną większością głosów i na wniosek członka góry, pana Pascal Duprat, że projekt ten ma iść drogą zwyczajną, i odesłano go do wydziałów do rozpoznania.

W odwecie tej klęski odniósł gabinet na tem samém posiedzeniu zwycięztwo przy głosowaniu nad ustawą stęplową. Wiadomo, iż w poprzedzającej deliberacyi nad tym przedmiotem zgromadzenie narodowe nałożyło według wniosku komisyi a wbrew woli rządu, podatek na przeniesienie rentów. Na dzisiejszem posiedzeniu nalegało ministeryum, aby zgromadzenie dawniejszą uchwałę cofnęło i odrzuciło artykuł dawniej przyjęty. Usiłowania ministerstwa były tą razą niedaremne, wniosek rządowy przyjęto większością 326 głosów przeciw 302.

Z tej uchwały można wnioskować, że zgromadzenie narodowe może także zechce cofnąć swoją pierwszą uchwałę co do wstecznego działania ustawy o deportacyi. To pewna, że rząd wszelkiemi siłami starać się będzie, by doprowadzić do tego rezultatu.

Zapewniają także, że ustawa o burmistrzach ciągle nabiera więcej szansy, i że projekt przeniesienia siedziby rządu z Paryża już niewydaje się tak niepodobnem do uskutecznienia, jak to z razu sądzono.

Z drugiej zaś strony nabiera stronnictwo legitymistów coraz większej odwagi i odsłania zupełnie swoje bateryе. Należy się przeto spodziewać, że niebawem wystąpi z osobistą opozycyą przeciw prezydentowi republiki. —

Zdaje się, że nieporozumienie z Anglią już zupełnie jest załatwione, lubo w tym względzie jeszcze niema zawiadomienia urzędowego.

Dziennik „Bulletin de Paris“ donosi, że minister marynarki wydał przed kilkoma dniami rozkaz, aby przestano zaciągać do służby majtków w okręgach wybrzeża morskiego. Ten sam dziennik dodaje, że Anglia przynajmniej tymczasowo zaniechała reklamacye do rządu neapolitańskiego, unikając w obecnej chwili wszystkiego, coby się mogło stać powodem do nowych komplikacyi z Francyą. Lecz podczas gdy Buletyn paryski podaje to zapewnienie, zawiera dziennik „Times“ korespondencye z Rzymu z dnia 24. maja z doniesieniem, że konsul angielski w tej chwili reklamuje od rządu papieskiego wynagrodzenia za szkody, jakie poddani angielscy ponieśli podczas rewolucyi rzymskiej. Wynagrodzenia te wyniosłyby według żądania Anglii 12,000 funt. szterl. (Ind.)

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 4. czerwca. Ośmnaście fortyfikacyi otaczających Paryż, których działa wymierzone są na wszystkie gościńce, drogi i kanały, otaczające stolicę, zaopatrzone są na sześć miesięcy w zboże i mąkę, w suszone jarzyny i w sól. Każda z tych fortyfikacyi ma załogę, składającą się z 1000 ludzi, w każdej znajduje się osobno studnia, piec, młyn mechaniczny, zapas drew i amunicyi. Nakoniec ma każda w przecięciu 50 dział, które w jednej chwili mogą być wytoczone na wały.

— Wojskowi, składający nowy batalion żandarmeryi ruchomej otrzymali karabiny, niosące kule koniczne na tysiąc kroków. Chociaż ci wojskowi już byli w czynnej służbie, rozpoczną jednak w krótce w Vincennes ćwiczenia w celnem strzelaniu.

— Minister wojny zamierzył nieść pomoc rodzinie jenerała Barrast, poległego w Algeryi. W krótce przedłożony będzie izbie projekt ustawy do ustanowienia pensyi pozostałej wdowie.

— Pan Balzac jest od niejakiego czasu w Paryżu. Sławny ten autor romansów nie rozpoczął jeszcze na nowo prac swoich; z powodu słabości serca, która jakkolwiek niejest niebezpieczna, jednak wielkie sprawia boleści, niemoże ten znakomity pisarz i filozof dalej ogłaszać pism swoich. (Indep.)

(Konferencya ambasadora sardyńskiego z ministrem spraw zewnętrznych p. Lahitte.)

Paryż, 2. czerwca. Poseł sardyński miał przedwczoraj długą konferencyę z ministrem spraw zewnętrznych, p. Lahitte, któremu asystowało przy tej sposobności jak zwykle kilku „burgrabiów“. Szło tu o nieprzyjaźne stanowisko, jakie zajęło stronnictwo ultra-montanów przeciw rządowi sardyńskiemu, i o mogące ztąd wyniknąć zawikłania. Poseł sardyński wyjaśniwszy francuskiemu ministrowi dążność polityki swego rządu, życzył sobie powziąć wiadomość o jego zdaniu i stosunku, jakieby rząd francuski w potrzebnym razie zajmował. Minister francuski odpowiedział na tę interpelacye dwuznacznie. Minister republiki nieomieszkał jednak oświadczyć posłowi konstytucyjnej monarchyi, że polityka rządu sardyńskiego nie przestrzega zupełnie głównych zasad spokoju i porządku, i dlatego słabe tylko daje gwarancye europejskim gabinetom! (Ll.)

(Poczta francuska z d. 3. czerwca.)

Paryż, 3. czerwca. Dzisiejszy Monitor ogłasza zmodyfikowaną ustawę wyborową w formie urzędowej.

— W przyszły czwartek nastąpi trzecie odczytanie ustawy o deportacyi. Starają się tu wszelkiemi siłami doprowadzić do tego, aby przyjęta poprawka Odillon Barrota przeciw działalności wstecznej uchyloną została.

— W skutek częstych rewolucyi stał się ratusz tutejszy jednym z najważniejszych punktów. Obecnie obsadzono go bardzo mocno wojskiem. Aby zaś na przyszłość niemógł już więcej z bardzo bliska być atakowanym, postanowiono zburzyć 105 otaczających go domów. Koszta tych robót, które w 10 latach mają być ukończone, będą wynosić 6 do 7 milionów. Projekt ten został już przyzwolony dekretem prezydenta republiki i w krótce już ma się rozpocząć wykonanie jego.

— Nowy poseł angielski w Hyszpanii zaledwie przybył do Paryża, gdy od lorda Palmerston napowrót powołany został, aby mieć udział w obradach parlamentowych nad sprawą grecką.

— W niektórych departamentach objawia się mocne wzburzenie umysłów, które przez gwałtowne plakaty się manifestuje. „Constitutionnel“ podaje dziś kilka takich proklamacyi przylepianych w różnych miastach departamentalnych, które przemawiają językiem stanowczo rewolucyjnym.

— Od niejakiego czasu zachodzą tu ciągłe aresztacye osób pojedyńczych, a półurzędowe dzienniki donoszą codziennie prawie o odkryciu tajemnych fabryk prochu lub składów broni i o nabywaniu materyałów zapalnych.

— „Dix Decembre“ oświadcza się za wnioskiem jen. Grammont, aby siedzibę rządu przeniesiono z Paryża na inne miejsce, ponieważ tylko rozruch z 5go października 1789 sprowadził Króla z Wersalu do Paryża. (P. St. A.)

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

„Oester. Correspondenz“ podaje następujące najnowsze wiadomości z Włoch:

Turyński arcybiskup Franzoni, którego areszt kończy się z dniem 4. czerwca, wzbrania się zapłacić nałożoną na niego karę pieniężną 500 lire przekładając nad to przymusowe jej wykonanie na sobie. — W kilku obwodach prowincyi Asti zniszczyła okropna burza na dniu 24. maja wszystkie zasiewy i kwiaty. — Podług obwieszczenia urzędowego ze strony rzymskiego ministerstwa finansów ma wkrótce już nastąpić wymienianie tamtejszych pieniędzy papierowych

na monetę brzęczącą, nie zaś, jak to kilkakrotnie już donoszono, nałożenie przymusowego kursu na nich, ani też zniżenie ich wartości. — Pewna partya w Rzymie, która oddawna już patrzyła niechętnym wzrokiem na mocny odbyt pism konserwacyjnych w dwóch księgarniach akredytowanych, wywarła nakoniec złość swoją tym sposobem, że do jednej z tych księgarni wrzuciła napełnioną prochem puszkę blaszaną, a do drugiej granat zawierający w sobie materyał explodujący, które pęknąwszy tamże uszkodziły kilkoro ludzi, szyby u okien i właściwy przedmiot zemsty — książki. — Przeciągające po całej prowincyi Ferrara kolumny ruchome austryackiego i rzymskiego wojska, przyprowadzają z sobą licznych więźniów politycznych. — Z Rimini donoszą o cudownym obrazie Matki boskiej, który od niejakiegoś czasu już porusza oczyma, i któremu tyle już zrobiono ofiar w złocie i śrebrze, że za pomocą ich zdołano już nawet powiększyć ów kościół, w którym ten cudowny obraz się znajduje. — Aptekarzom i handlarzom wiktuałów w Neapolu, którzy w święta kościelne chcą miewać otwarte sklepy, nakazano zaopatrywać się odtąd w karty pozwolenia ze strony przynależnego proboszcza i komisarza policyi. (Oestr. Cor.)

Niemce.

(Projekt podatku domowego przyjęty.)

Mnichów, 31. maja. W izbie deputowanych obradowano dzisiaj nad projektem do ustawy tyczącej się „stanowczego podatku domowego" i przyjęto go z pominięciem projektu rządowego w składzie przez wydział zmodyfikowanym 118stu głosami przeciw 4.

Pierwszy artykuł ustawy tej postanawia, aby skalę podatkową, podług której na przyszłość podatek czynszowy jako podatek arealny ma być pobierany, ułożono podług proporcyi liczbowej 1 do 3; drugi zaś artykuł żąda, aby najniższą kwotę podatku domowego zamiast dotychczasowych 5złr. na 9złr. oznaczono. Wniosku wydziału żądającego, aby i nowo wybudowanym domom odjęto uwolnienie od podatków, nieprzyjęła izba. (D. R.)

(Nota rządu saskiego o jego wystąpieniu z Unii.)

Dziennik Const. Corr. zawiera dla dalszego objaśnienia rozwiązania izb saskich dosłowne brzmienie noty saskiego rządu o jego wystąpieniu z Unii 26. maja z. r.

Na wstępie nadmienia w art. 1. Unii o zamiarze jej i przytacza, że przedłużenie zaszłych konwencyi po upływie roku jest zastrzeżone. Poczem nota zwraca się do zawartego interym z 30go września z. r.

„Ze względu na namienione okoliczności" mówi w końcu, „ma przeto król. saski rząd uważać za upłyniony i zniesiony traktat Unii z 26. maja z. r., równie jak za zgasłe wszelkie ztąd dla niego wypływające prawa i zobowiązania.

Tutejszy rząd miał sobie za obowiązek dla uniknienia wszelkiego nieporozumienia nie taić się z tym sposobem swego myślenia przed pruskim rządem, i dla tego polecam Panu, abyś o tem zawiadomił król. pruskie ministeryum."

Ta nota datowana jest z 25. maja 1850 i napisana przez ministra spraw zagranicznych do tutejszego saskiego sprawującego interesa, pana Könneritz, dla doręczenia pruskiemu ministrowi spraw zagranicznych, panu Schleinitz.

(Przywrócenie kary śmierci w Saksonii.)

Leipziger Zeitung zawiera następujące obwieszczenie względem kary śmierci. Na mocy zapadłej dnia 3. stycznia zeszłego roku uchwały ministeryalnej zaniechano odtąd wykonywania zasądzonej kary śmierci i nastąpiło zamienienie jej w drodze ułaskawienia. Ale że się okazała konieczność nadać ustawom i w tym względzie zupełną skuteczność, przeto ministeryum zniosło znowu za przyzwoleniem króla tę uchwałę z 3. stycznia 1849. Ministeryum ogłasza to niniejszem z tym dodatkiem, że kara śmierci, zasądzona od dzisiejszego dnia za popełnione zbrodnie, będzie wykonywaną, jeżeli ją król Jego Mość w pojedynczych przypadkach z szczególniejszych względów nie ułaskawi. Drezdno, 5. czerwca 1850. Ministeryum sprawiedliwości. Dr. Zschinski. Fickelscherer.

(Przyczyny odroczenia zgromadzenia krajowego.)

Wiadome są już teraz przyczyny odroczenia krajowego zgromadzenia. Rząd chciał mieć ustalony etat państwa na 3 lata, lecz zgromadzenie uchwaliło na dniu 3. czerwca: iż tylko na 2 lata ma być uporządkowany. Nadto podano tegoż dnia wniosek względem zaskarżenia ministra spraw zewnętrznych za nadwerężenie ustawy konstytucyjnej. Debatowano jeszcze nad tem, gdy naraz odczytano rozkaz odraczający zgromadzenie od 4. do 26. czerwca. Ponieważ odroczenie zaczynało się z dniem 4., przeto zgromadzenie postanowiło odbyć jeszcze jedno posiedzenie 3. czerwca wieczór, i załatwić wspomniony wniosek. Na wieczornem posiedzeniu wniosek ten nie utrzymał się, bowiem do potrzebnej większości (według porządku czynności mającej składać się z $^3/_4$ głosów) brakowało 2 głosów. — zaskarżenie przeto upadło a izba się rozeszła. — Komisya finansowa jednak zostaje w czynności dla ustalenia etatu państwa, również i komisya konstytucyjna dla wypracowania projektu konstytucyi. (Br.Z.)

(Excesa wojskowe w Bornheim.)

Frankfurt, 3. czerwca. W poblizkiej włości Bornheim przyszło wczoraj między żołnierzami stojącymi tutaj załoga do smutnych excesów. Nadmieniamy o nich dla tego, by zapobiedz wszelkim wieściom przesadzonym, i okazać oraz, że tym excesom zbywało na wszelkim głębszem znaczeniu. Po onegdajszym manewrze puścił ktoś pogłoskę, jakoby ze strony frankfurtskiego batalionu, który przedstawiał nieprzyjaciela padło, kilka strzałów z kamieniami lub ostremi ładunkami na stojące naprzeciw wojsko króla pruskiego. Że to podejrzenie jest płonne okazuje się już ztąd, ponieważ namieniony oddział stał właściwie nie naprzeciw Prusakom, lecz naprzeciw Bawarom, Austryakom i reszcie frankfurtskiego batalionu. Pomimo to zdaje się, że niektórzy pruscy żołnierze zostają ciągle w tem błędnem mniemaniu; i to było powodem wczoraj popołudniu do namienionych excesów. Frankfurtskim żołnierzom zarzucono, że oni nie są właściwi żołnierze, tylko żołdacy, znajdujący się przytem Bawary i Austryacy niescierpieli, aby temi słowy łżono ich towarzyszy, i tak przyszło do bitki, przyczem zaszły na szczęście nieznaczne skaleczenia, które aż wtedy się skończyły, gdy patrol z ostremi ładunkami nadeszła.

W jednym domu w Bornheim aresztowano pewnego cywilistę, który był powodem, że bawarskiemu żołnierzowi badeński felcyk odebrano. (O.P.A.Z.)

— 4. czerwca. Rozpoczęte w Bornheim, lecz przez miejską komendę wkrótce przytłumione eksces a, mianowicie między Prusakami i żołnierzami Frankfurtu, przybrały wczoraj wieczór w niektórych częściach naszego miasta, mianowicie w ulicy żydowskiej i w wąskich zaułkach krwawy charakter. Około pół do ósmej rzucili się na siebie niespodzianie pruscy i frankfurtscy żołnierze z pałaszami i zaczęli się kaleczyć. Wiadomość o tem przecisnęła się natychmiast do poblizkich koszar obustronnych wojsk i w okamgnieniu zawikłały się także wysłane z obu koszar patrole w walkę, która się z straszną zaciętością toczyła i przeszło aż do dziewiątej godziny trwała. Z obu stron odniesiono wiele głębokich ran. (D. Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 5. czerwca.)

Met. Austry. 5% — 79$^3/_8$; 4$^1/_2$% — 69. Akcye bank. 1083. Sard. 32$^3/_4$. Hyszp. 3% — 32$^1/_3$. Polskie 300 — 127; 500 — 80$^1/_2$.

Prusy.

(Sprawy niemieckiej rady administracyjnej.)

Berlin, 5. czerwca. Na posiedzeniu rady administracyjnej 29. maja odczytano deklaracyę Saxonii o wystąpieniu z Unii. Prezydujący zaproponował, z wyraźnem zastrzeżeniem praw nabytych traktatem, aby na ten raz tej deklaracyi niebrać pod dyskusyę. Już nastąpiły nominacye dla prowizorycznego kolegium książąt i prawie wszystkie padły na członków dotychczasowej rady administracyjnej. Po ukonstytuowaniu się kolegium książąt nastąpi zaraz posiedzenie rozjemczego sądu unii.

(Posiedzenie rady ministeryalnej.)

Berlin, 6. czerwca. Dzisiaj odbyło się posiedzenie ministeryum państwa. Upewniają, iż powzięte w moc deklaracyi J.M. króla postanowienia względem prasy będą jutro lub pojutrze ogłoszone. (Br. Z.)

(Sprawy unii niemieckiej.)

Wrocław, 5. czerwca. Pogląd na sprawę unii niebardzo jest pocieszający. Gdy bowiem z jednej strony większa część pomniejszych rządów niemieckich przychylność swą dla unii przez jednakowe z Prusami postępowanie pod względem kongresu frankfurtskiego dowiodła (co stanowi jaśniejszą stronę tego poglądu), okazują z drugiej strony niektóre państwa wyraźną chęć oderwania się od unii. Do tych ostatnich należy elektorat Heski i Hessen-Darmstadt, podczas gdy Meklenburg-Strelitz już w istocie się oderwał. Nakoniec zachodzi przytem jeszcze ta smutna okoliczność, że spodziewany rząd unii tak długo daje czekać na siebie, przezco oderwaniu się i niewierności zupełnie wolne pole się nastręcza. Gdyby rząd taki istniał już na prawdę, wtedy niemógłby już żaden rząd wbrew ogólnym życzeniom ludności, odłączyć się od unii, ponieważby lud natenczas miał już stanowczą władzę naczelną, do której w razie potrzeby odwołaćby się można.

— Dzienniki ministeryalne zaprzeczają to przypuszczenie, jakoby Prusy dobijały się w Warszawie o przyjaźń Rosyi i cesarza rosyjskiego dla polityki unii pozyskać się starały. Nigdy Prusy niemiały zamiaru podobnego ani też starały się o osiągnienie jego, a jedyną korzyścią, którę pod względem sprawy konstytucyi niemieckiej w istocie tam osiągnięto, jest właśnie tylko zapewniona neutralność ze strony Rosyi dla wewnętrznych stosunków Niemiec i to wyraźne oświadczenie, że Rosya tylko przeciw temu wystąpi jako nieprzyjaciel, kto w Niemczech najpierwej sięgnie do broni. (G. W.)

(Pismo kondolencyjne króla Wirtembergskiego do króla Pruskiego.)

Sztutgarda, 31. maja. Dziennik Deutsche Chronik zawiera co następuje: Z powodu zbrodniczego zamachu, który życie króla Pruskiego na nowe naraził niebezpieczeństwo, spowodowany był nasz król Jego Mość okazać temu Monarsze własnoręcznym listem gabinetowym swój szczególniejszy udział, i dla braku z naszej strony posła przy król. pruskim dworze, polecił Jego królewicz. Mość Augustowi księciu Wirtembergskiemu doręczenie namienionego listu. — W odpowiedź na to otrzymał król Jego Mość najpomyślniejszą wiadomość o teraźniejszym stanie zdrowia pruskiego Monarchy.

(Kurs giełdy berlińskiej z 7. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 105$^1/_3$. Oblig. długu państ. 85$^1/_2$. Akcye bank. 95$^1/_4$. Pol. listy zast. 96. Pols. 500 — 80$^1/_4$ L.; 300 — 126. Frydrychsdory 13$^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. 12$^1/_8$. Austr. bank. 85$^3/_4$

Dania.

(Treść odrzuconego przez rząd wniosku względem księstw Szlezwig-Holsztynu.)

Kopenhaga, 4. czerwca. „Faedrelandet" umieszcza treść odrzuconego od rządu tutejszego wniosku mężów zaufania: Jeden

namiestnik dla obu księztw z osobnymi wszakże dla każdego szefami departamentów. Wymagano też dla każdego zosobna księstwa odrębnej reprezentacyi prawodawczej, wybieralnej wszakże według jednego, wspólnego prawa wyborczego. Izby reprezentantów mają mieć wspólne z namiestnictwem prawo potwierdzania, odrzucania lub stanowienia nowych praw. Tym sposobem utworzonoby obok królewstwa Danii rodzaj federacyjnego państwa szlezwicko-holsztyńskiego. Proponowano wreszcie, izby król mianował wspólnego namiestnika dopiero za porozumieniem się z obecnem namiestnictwem. — W końcu zaś chciano ograniczyć liczbę wojsk szlezwicko-holsztyńskich tak dalece, iżby stanowiły tylko siłę zbrojną odpowiednią związkowemu kontyngensowi. Na utrzymanie ich składałyby się oba księztwa, a w Szlezwiku mogłoby zostawać tylko pruskie wojsko. (Br. Z.)

Królestwo Polskie.

(Wiadomości bieżące z Warszawy.)

Warszawa, 6. czerw. Najjaśniejszy pan mianować raczył Kamerjunkrem Dworu Cesarskiego, Radzcę honorowego księcia Zygmunta Lubomirskiego, Tłumacza Departamentu stosunków wewnętrznych w ministerstwie spraw zagranicznych.

— JW. JX. Jan Schindler, Prałat domu J. Świątobliwości, kanonik katedralny Krakowski, rzeczywisty Radzca tajny J. C. K. apostolskiej Mości wyjechał z Warszawy do Krakowa.

— Do Warszawy przybył z Paryża baron de Talleyrand — Perigord, pierwszy sekretarz poselstwa francuskiego w Petersburgu.

Turcya.

(Szarańcza w Azyi mniejszej.)

Anatolię zagrażało tego roku niezliczone mnóstwo szarańczy; byłaby sprawiła ogromne spustoszenia, gdyby zapobiegliwość jeneralnego gubernatora Hallil Baszy nie była odwróciła tej klęski. — Kazał bowiem zgartywać owad jeszcze w pupkach i starannie niszczyć. W samej prowincyi Magnezya uzbierano 215.000 oka takich pupek; można sobie przeto wystawić jakieby mogły nastąpić szkody. Podobnie postąpiono w okolicach Smyrny, gdzie niezliczoną moc szarańczy wytępiono. W innych zaś miejscach gdzie to zaniedbano, spasła szarańcza wszelką roślinność, i ani myśleć już tam o żniwach. (Ll.)

Egypt.

(Środki komunikacyi.)

Na przyszły rok będzie dla dogodności podróżnych odchodzić dwa razy na miesiąc parostatek z Cairo do wyższego Egyptu. Zamierzają tu także zaprowadzić między Cairem i Alexandryą częstszą żeglugę parową, a nakoniec zamyślają ją urządzić codziennie. Dotychczas bowiem odchodzi tylko jeden parostatek na tydzień między wspomnionemi miastami i to nieregularnie. Także kolej żelazna ma być niebawem urządzona w Egypcie. (Ll.)

Indye Wschodnie.

(Poczta z Bombay i z Kalkuty.)

Wiadomości z Bombay sięgają do 1. maja, z Kalkuty zaś otrzymano wiadomości z 22. kwietnia. Stan rzeczy w krainie Oude przybrał dość groźny charakter. Zdaje się, że wojska angielskie, chcąc opanować fortecę będącą w mocy powstańców indyjskich, i opanowawszy ją nieznając wewnętrznego jej urządzenia, wpadły w zasadzkę i straciły tam znaczną liczbę ludzi. Mimo to wzięli Anglicy górę nad nieprzyjaciołmi. (Ind.)

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych w miesiacu maju.

Sredni stan barometru w tym miesiącu był = 27″ 11‴ 6″″; najwyższy = 28″ 2‴ 8″″ przypadł 31go; najniższy = 27″ 9‴ 1″″ dnia 2go. Ztąd okazuje się różnica między największym a najmniejszym naciskiem powietrza 5‴ 7″″. Sredni stan ciepła był = 11,52° R.; największy = 21° przypadł 24go, najmniejszy + 0,8° dnia 4go.— Różnica między największem a najmniejszem ciepłem zachodzi przeto = 20,2° R. Całkiem pogodnych dni było 2, mniej pogodnych 19, całkiem pochmurnych 10. Słońce świeciło w 29 dniach. Dni 13 było dżdżystych; jednego dnia padał śnieg, a 4go upadł szron. Mglistych dni było 3, burz 7, wszystkie z południowo-wchodniej strony z wyjątkiem jednej tylko od połud.-zachodu. Jednego dnia błyskało. Wiatry przychodziły zwykle ze strony P. W. ze W. i połud. W. Wczesna trześnia zakwitła dopiero 10go., letnia grusza 14go, jabłonka 18go. Stan ozimych zasiewów: żyto, średnie lub złe; pszenica dość piękna, poczęści dobra; zasiewy jare bardze piękne, późniejsze jednak dla posuchy mało obiecujące.

Dr. Alex. Zawadzki, Profesor fizyki.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Rzeszowskim.)

Rzeszów, 3. czerwca. Na targach w Rzeszowie, Leżajsku, Rozwadowie i Sędziszowie sprzedawano od 16. do 31. maja w przecięciu korzec pszenicy po 16r. 16k. — 16r. 2k. — 14r. 5k. — 13r. 50k.; żyta 0 — 10r. 25k. — 9r. 10k. — 9r. 50k.; jęcz. 11r. 39k. — 9r. 9r. 10k. — 10r.; owsa 8r. 11k. — 8r. — 6r. 40k. — 7r. 30k.; hreczki tylko w Leżajsku 8r. 30k.; ziemniaków 6r. — 4r. — 4r. 10k. — 0. Cetnar siana kosztował 4r. 30k. — 2r. — 1r. 40k. — 0; wełny 0 — 62r. 30k. — 200r. — 0. Za sąg drzewa twardego płacono 20r. — 15r. — 7r. 30k. — 0; miękkiego 15r. — 11r. — 6r. — 10r.; — funt mięsa wołowego 17¼k. — 11k. — 8½k. — 12½k. i za garniec okowity 3r. 45k — 2r. 45k. — 4r. — 4r. 35k. w. w.

Gdańsk, 1. czerwca. Poczta Londyńska z dnia 27. maja, żadnej co do pozycyi targu zbożowego nie przynosi odmiany, i ceny w ostatniem naszem sprawozdaniu notowane, utrzymały się tak co do krajowej jak i zagranicznej pszenicy. Pogoda piękna i czas ciepły skutecznie pomagają rozwijaniu się wegetacyi. Zboża szkockie lepiej wyglądają, a nawet na Irlandzkich kartoflach szkody okazują się mniejszemi jak zrazu mniemano. Handel więc zbożowy nie jest ożywiony; lecz że w obu tak przychylnych okolicznościach dla przyszłych urodzajów, ceny nie upadają, należy wnosić, że w Anglii w obfitość i wczesność plonów wiara nie jest ustaloną.

W ostatnim tygodniu przybyło do Londynu cent.

	Pszen.	jęcz.	słodu,	owsa.	żyta,	bobu	grochu,	siem.	ln.	mąki.
z kraju	3847	777	8987	283	—	862	174	28		8,555.
z zagran.	17796	7514	—	27503	115	363	266	834		5,143.

W Holandyi oziminy znacznie się poprawiły przy sprzyjającej pogodzie. Na giełdzie Gdańskiej, od 25. maja sprzedano pszenicy ze statków 841 łasztów, żyta 153 łaszt., jęczmienia 184, owsa 50, siemienia lnianego 29, grochu 98¾.

Ze spichlerzów pszenicy 52 łaszty, grochu 8 łasztów.

Za pszenicę świeżą płacono guld. za łaszt ważącą funtów				za korzec złp.	gr.	do	złp.	gr.
	125_6 —128	360	—390	27	2	—	29	10
	128 —129	375	—417½	28	6	—	31	12
	129_{10}—132	378	—425	28	12	—	31	28
ze spich.	130 —132	420	—430	31	17	—	32	10
żyto	119 —123	180	—186	13	16	—	13	28
jęczm.	107 —116	134	—171	10	3	—	12	25
owies	76	105	—	—	—	—	7	27
groch		180	—207½	13	16	—	15	18

W ostatnim tygodniu przeszło pod Toruniem na 25 berlinkach 82 galarach, 8 płytach, pszenicy 2672 łaszty.

Wysokość wody w Toruniu 3 stopy cali 4.

W drzewie trochę więcej robiło się interesów, ceny jednak słabe.

Kursa zmiany. Londyn 3 miesięczny 203⅞ do 204 srgr. Amsterdam 70 dni 102 sr. gr. Hamburg 10 tygodni 44⅞ srgr. Warszawa 8 dni 96¾ proc. guld. za 200 złp.

Kurs lwowski.

Dnia 12. czerwca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką złr.	kr.	towarem złr.	kr.
Dukat holenderski	5	38	5	41
Dukat cesarski	5	38	5	42
Półimperyał zł. rosyjski	9	39	9	43
Rubel śr. rosyjski	1	50	1	51
Talar pruski	1	38	1	39
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	47	99	58
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	54	100	6

(Kurs wekslowy wiedeński z 7. czerwca.)

Amsterdam 166 p. 2. m. Augsburg 119½ l. uso. Frankfurt 119¼ p. 2. m. Genua 139 l. 2. m. Hamburg 176¼ p. 2. m. Liworno 118½ l. 2. m. Londyn 12 l. 3. m. Medyolan 108 p. 2. m. Paryż 141 l. 2. m. Agio duk. ces. 25¾. Napoleondor. 9.36. Szufryn. 16.40. Agio śrebra 18.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. czerwca. Hr. Komorowski Ignazy, z Grzymałówki. — Hr. Dunin Jan, z Głęboki. — PP. Paygert Stanisław, z Iwanówki. — Bochdan Stanisław, z Zadworza. — Woyna Ignacy, z Pietrzyc. — Bogdanowicz Józef, z Kossowa. — Nahujowski Jan, z Kropiwnika. — Rulikowski Jan, z Żółkwi. — Łodyński Hieronim, z Milatyna. — Rylski Antoni, z Kołomyi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. czerwca. PP. Emanuel i Ignacy Lang, do Wolicy. — Batowski Antoni, do Kulikowa. — Popławski Henryk, do Chołojowa. — Strzelecki Jan, do Kukizowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. czerwca:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28″ 1‴ 6″″	+11,5°	+18,5°	wschodni	pogoda ☉
2 god. zr.	28 1 7	+18°	+8,5°	„	poch. „
10 g. w.	28 1 10	+13°		„	„ „

TEATR.

Dziś komedye polskie: „**Pożycz mi 5 złotych**“ i „**Berek zapieczętowany.**“ Także produkcya p. **Chapmann.**
Jutro opera niem. „**Linda von Chamounix.**“

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.